

О! ужасно е да си прѣдстави челоуѣкъ картината на това наше второ завладѣние отъ Гърцитѣ.

Тѣ, вѣчнитѣ наши, смъртнитѣ наши неприятели, постигнахъхъ напълно всичкитѣ си цѣли.

Ний потынахми прѣзъ глава въ лоното на нещастията и на тѣглилата. На България връхлѣтѣхъхъ безчисленни калугери и други Гърци, шарлатани, доландарджии и издадници, и като свирѣщи звѣрове захванахъхъ да късатъ полумъртвото тѣло на бѣдната България.

И старото наше слово, словото на св. Кирила и Методия са гонеше на вредъ отъ дивитѣ и звѣроподобнитѣ фанариоти. То взе да заглахва и да са губи изъ нашитѣ църкви и книгитѣ, вехтитѣ наши български, прѣмилитѣ наши стари книги взехъ да изчезватъ прѣдъ завистьта и гнусното користолобие на Гърцитѣ.

Ний плачехми и ридаехми, — а нашитѣ върли душмани са смѣхъхъ и са радувахъхъ; — ний треперехми отъ студъ въ дребнитѣ си колиби, а тѣ са истягахъ въ богати домове, покрити съ драгоцѣнни кожуси; ний мрѣхми отъ гладъ, или страдаехми отъ оскудности, — а нашитѣ неприятели сѣдехъ на раскошпи столове, ѣдехъ, пиехъ, пѣехъ и са веселехъ, чрезъ плодътъ на нашия трудъ, отъ потътъ на челото си.

И минахъхъ са мѣсеци и години, минахъхъ са десетилѣтния и столѣтния, и дойде врѣме и грѣбата господня затрѣби пакъ.

И Българскитѣ народъ са роди отново, — той са прѣроди. Не бѣше съдено щото единъ младъ, единъ бодъръ, единъ невиненъ и страдалчески народъ, като Българскитѣ, да загине невъзвратно.

И подъ влиянието на новото врѣме, хранено и поено отъ жизнотатнитѣ лъчи на новото образование, дѣтето порастна; то станъ момче, — то станъ момъкъ.

И въспомни си момъкътъ — а туй бѣше чудото на божието провидѣние — че е роденъ отъ велика рода, че не му бѣше прилично да са намѣрва въ бѣдностъ и тѣглила; — и обърна очитѣ си и видѣ домътъ на баща си, въ който убийцитѣ на баща му бѣхъ и пиехъ, а са веселехъ безгравично.

И извикна момъкътъ съ гласъ, подобенъ на гласъ лвовъ, и съ рѣката си, подобна на желѣзенъ топоръ, удари вратата и ги искърти.